

Referat af møde i arbejdsgruppen i Svartingedal mandag d. 24. april 2023

Til stede: Klaus, David, Torben, Allan, Ole, Kell, Tue samt Thomas (TF) og Emilie (ENS fra sekretariatet).

Arbejdsgruppemødet blev afholdt i grejrummet med kage, kaffe og god stemning.

Foto: Oliebille, nye trapper, ny skraldespand og tidligere ørnebregnedominerede arealer.

Dagsorden

Følgende punkter blev drøftet og kan findes i dette referat:

- 1) Sidste nyt fra sekretariatet og arbejdsgruppen (udførte arbejdsopgaver)
- 2) Grejrum
- 3) Afbrænding
- 4) Skel ved den sydlige eng
- 5) Pileurt, ørnebregne og sitkagran -status og planlægning af årets indsats
- 6) Kommende arbejdsopgaver
- 7) Datoer til kalenderen: arbejdsdage, ture 2023 og næste arbejdsgruppemøde
- 8) Eventuelt

Mødet startede med en kort præsentation af arbejdsgruppens medlemmer og Thomas også fik en introduktion af gruppens medlemmer.

1/Siden sidst

Nyt fra sekretariatet

Fugleværnsfonden er blevet et naturreservat rigere. Karmark Eng sø er beliggende mellem Viborg og Randers og rummer 45 ha tidligere landbrugsjord, som fonden over de kommende år skal accelerere processen mod at skabe et rigt og varieret naturområde.

Fugleværnsfonden har lanceret en podcast **Fugl af glæde** med fondens naturvejledere, Jørn og Allan. Podcasten er henvendt til en bred målgruppe af fugleinteresserede. Podcasten er tilgængelig på Spotify, Apple- og Google podcast m.fl.

Frivilligtræf afholdes igen i år og bliver forsøgsvis på en hverdag, nemlig onsdag d. 7. juni. Der vil være mulighed for overnatning fra d. 6.-7. juni. Ravnstrup Sø bliver udgangspunktet for træffet. Der er blevet

udsendt et spørgeskema pr. mail vedrørende dels årets frivilligtræf, dels ønsker for de kommende. Jeg håber at se mange af jer. Frivilligtræffet arrangeres af Daniel Elm Clausen, der er i praktik i FVF i første halvdel af 2023.

Fugleværnsfonden etablerer i år et nyt Naturrum i Vaserne. Naturrummet forventes at stå klar i slutningen af 2023. Desuden restaurerer og reetablerer Fugleværnsfonden fire fugleøer ved Bøjden Nor i sensommeren 2023, så de står klar til ynglesæsonen 2024.

Fugleværnsfondens nyhedsbrev er nu ude. Såfremt du løbende ønsker at modtage nyheder fra os, kan du tilmelde dig på dette link: <https://fuglevaernsfonden.us1.list-manage.com/subscribe?u=488551e70da0b6095a7cc10c5&id=4c726168bb>

Vi har fået nyt faktureringsystem. Fremadrettet skal alle faktura fremsendes til

Faktura@fuglevaernsfonden.dk

Når I skal indsende jeres udlæg (udlæg, kørsel, kvitteringer o.l.), skal det gemmes i en samlet PDF-fil og sendes til ovenstående mail. Det er vigtigt, at navn, formål og kontooplysninger fremgår af PDF-filen, da evt. tekst skrevet i mailen ikke vil blive indlæst. Anfør desuden navnet på kontaktpersonen for det pågældende naturreservat, samt hvilket reservat fakturaen knytter sig til.

Eksempel

Att.:	Emilie Noline Schmidt Svartingedal
Udlæg af:	Anders Andersen
Formål:	Olie til ATV
Overføres til:	Reg. XXXX Konto XXXX

Bemærk at faktura-mailen ikke er en mail, man kan skrive til, så sæt gerne mig cc., så tjekker jeg, at det kører som det skal.

Thomas fortæller desuden om, at et muligt større areal er i kikkerten, og kan blive en realitet i nær fremtid.

Nyt fra arbejdsgruppen/udførte opgaver

Se også skema sidst i referatet

Kommunen har etableret trin fire steder, hvor der har været ønske om at forbedre adgangsforholdene, samt en mindre bro. Der er desuden opsat en skraldespand ved p-pladsen i vest. Mange tak til BRK for det.

Kell og Ole har bygget og opsat yderligere 20 mejsekasser og 6 til fluesnapper - fornemt! Kasserne er nummereret, som de øvrige. Ole og Kell foretager redekasseregistrering igen i år.

Klaus fortæller at de ikke kan få minkfælden til at fungere ordentligt. Klaus og David afsøger nu andre muligheder, og er i dialog med andre på øen, der regulerer mink med stor succes i andre fælder.

Arbejdsgruppen har ryddet den sydlige del af hegnslinjen. Der var faldet mange træer over det i år. Dyreholder har efterfølgende gennemgået resterende hegn og repareret det de nødvendige steder.

Ole har observeret en del skrald i reservatet. Der planlægges en oprydningsdag, hvor hele naturreservatet gennemgås systematisk.

2/ Grejrum

Svartingegård har fået nye ejere, og arbejdsgruppen ønsker en mere sikker og stabil placering af grej. Forslaget går på at bygge et mindre grejrum, som etableres umiddelbart ovenfor stenbruddet på FVF's matrikel. Ud over et mere fast sted, vil placeringen af grejet i dalen lette arbejdsgruppen, da de derved undgår at skulle transportere det derved.

Den bedste placering er umiddelbart inden for lågen.

FVF har et skur fra Vaserne på Sjælland (se billede ovenfor), som ENS er i gang med at undersøge om kan blive transporteret i hel format til Bornholm. Dels ift. hvad der er praktisk muligt, pris og ift. myndigheder.

3/ Afbrænding

Afgræsning og afbrænding

ENS har snakket med kommunen om supplerende pletvis afbrænding. Der er givet tilladelse til afbrænding i perioden 1. november til 31. marts. Afbrændingsperioden kan dog i særlige tilfælde forlænges til og med den 30. april. Grundet vejret har det desværre ikke været muligt at afbrænde i foråret som ellers planlagt.

Dalen var i 2022 afgræsset af fem kvæg og ca. 18 geder med kid.

I 2023 justeres græsningstrykket til ca. 10 geder med kid og 7-8 kvæg. Vi forventer derved at kunne undgå tværhegnet, og måske i højere grad få nedgræsset engarealerne. ENS vurderer over sommeren om der er brug for justeringer.

4/ Skel ved den sydlige eng

ENS og TF havde forud for mødet en besigtigelse med naboen ift. matrikelstel ved den sydlige eng, hvor skellet er skredet en smule. ENS sikrer, at der opsættes pæle i stel, i koordinat med

nabo, og har aftalt med nabo, at der kan opsættes trådhegn i skel. Trådhegn vil kunne fungere som vildtbeskyttelse til stiklinge.

Arbejdsgruppen vil gerne forsøge med et mindre antal stiklinge til efteråret, men er i tvivl om det vil lykkes grundet sprøjtning. Klaus opformerer hyld og pil, ENS sørger for skelmarkering og hegn.

5/ Pileurt, ørnebregne og sitka

Bekæmpelse af pileurt og ørnebregne

Ole og Kell har været over både pileurt og ørnebregne seks gange i 2022. Rydning af ørnebregne er i år udvidet til at omfatte den store bevoksning i stenbruddet (5) – flot! Ved bevoksning 4 er rydningen besværliggjort af kratvækst. Klaus Arbejdsgruppen kan fjerne dette for at lette rydningen. Ole og Kell fortsætter rydningerne i 2023.

Sitka: Tue ringer en ca. 20x20 m stor del af bevoksningen i efteråret. Ringningerne kan med fordel laves så højt på stammen som mulig, og i varierende dybde og udformning.

Kendte bevoksninger med pileurt og ørnebregne

6/ Kommende arbejdsopgaver

Se oversigt sidst i referatet.

Tue tager kæderne til motorsaven med til slibning.

6.a Hegnsvedligehold:

Klaus, Torben, Allan og David vil gerne igen i år stå for at holde hegnslinjen. Der ryddes ca. en meter på hver side af hegnen. Der slås hver 14. dag, hvor der hver gang fortættes fra det hegnstykke, hvor der blev stoppet på sidste arbejdsdag, således at hegnen gennemgås systematisk. ENS kontaktes, hvis det ser ud til, at det gror til.

6.b Krat ved ørnebregner

Krattet ved bevoksning 4 (se kort punkt 5) ryddes for effektivt at kunne bekæmpe ørnebregne. Klaus koordinerer en rydning af dette.

6.c skralderydning

Der koordineres en skralderydning, hvor hele reservatet gennemgås.

7./ Datoer til kalenderen

Kommende arbejdsdage / arbejdsgruppemøde	
Torsdag d. 4. maj kl. 09	Arbejdsdag
Mandag d. 8. maj kl. 09	Arbejdsdag og optagelse til Ekko
Torsdage i lige uger kl. 09	Fast arbejdsdag
Torsdag d. 13. juli kl. 09	Arbejdsdag og arbejdsgruppemøde

Det fungerer godt for arbejdsgruppen med en fast arbejdsdag hver 14. dag.
Hvis der opstår opgaver, der skal behandles akut, skriver Klaus ud til arbejdsgruppen

8. Evt.

TV2 Bornholms naturprogram Ekko laver et indslag om Svartingedalen og det at være frivillig i Fugleværnsfonden d. 8. maj. Klaus koordinerer. Det forslås at annoncere en arbejdsdag som en "åben arbejdsdag" i forbindelse med optagelserne, hvor nye frivillige uforpligtende kan møde op. Skraldeindsamling samt bekæmpelse af invasive arter er gode bud på arbejdsopgaver til sådan en dag. Vi glæder os til at se udsendelsen.

Tak for en dejlig dag i dalen.
De bedste hilsner Emilie med mange hilsner fra Thomas

ARBEJDSOPGAVER I SVARTINGEDAL

	Kommentarer / ansvarlig fra arbejdsgruppen	Er gjort	Gentages forår/sommer	Gentages efterår/vinter
Faste opgaver				
Forårsrydning af hegnslinjen		X	X	
Klippe Brombær langs med stien	3. gange over sommeren Juni, juli og september		X	
Folderansvarlig	Klaus - alle hjælper med opfyldning	X	X	X
Redekasseansvarlige	Ole og Kell Tømning og registrering	X	X	X
Slå under hegn	Torben, David, Klaus og Allan Se punkt 6.a	X	X	
Bekæmpelse af pileurt og Ørnebregne	Ole og Kell Se punkt 5		X	
Skraldeindsamling	Se punkt 6.c		X	
Bekæmpelse af mink	Klaus og David		X	X
Rydning af stier – løbende	Klaus kontaktes ved observation af større væltede træer	X	X	X
Afbrænding	Forår 2024			
Andre opgaver				
Købe kratrydder	Klaus	X		
Rydning af krat ved ørnebregner	Klaus Se punkt 6.b		X	
Ansøgning til afbrænding	ENS	X		
Ringning af Sitka	Tue		X	
Grejrum	ENS afsøger mulighederne hos kommune og entreprenør		X	
NB Emilie opsig abonnement til mink-police			X	
Slibning af motorsavskæder	Tue		X	
Stiklinge til skel	Klaus		X	
Opsætning af hegn til skel	ENS		X	